

Miklós Attila

Fújja furulyáját...

*Furulyaiskola
Munkaterv, munkafüzet kisiskolások számára*

2009

Szerző: Miklós Attila tanító

Lektorálta: dr. Orosz-Pál József egyetemi adjunktus

Szerkesztette: Dósa Izabella tanítónő

Elérhetőség:

Miklós Attila: telefonszám 0740-141690

e-mail: picidomb@yahoo.com

Nyomdai munkálatok: Rotaprint nyomda, Lövete

Contact/Elérhetőség:

Tel/fax: +40 266 - 247 836

Mobil: +40 740 - 577 788

E-mail: rotaprint@rotaprint.ro

VÁLASZTHATÓ TANTÁRGY MUNKATERVE

FURULYÁISKOLA

Kezdő szint (8-10 évesek)

Műveltségterület: MŰVÉSZETEK

Székely Mózes Általános Iskola, Felsősfalva

Miklós Attila tanító

INDOKLÁS

Platón így gondolkodott:

" Azért van olyan óriási fontossága a zenei nevelésnek, mert a ritmus és a dallam hatolnak be a legjobban a lélek belsejébe, azt hatalmas erővel megragadják, s jó rendet hozva magukkal, azt, aki helyes elvek szerint nevelkedik, rendezett lelkű emberré teszik, aki pedig nem, azt éppen ellenkezővé."

A zene - ahogy a nyelv is - emberlétünk kezdeteitől a kommunikáció és a koordináció eszköze, különösen hatásos módja olyan érzelmek közvetítésének, melyeknél a nyelv gyakran kevésnek bizonyul. A mai kutatók a régi korok tudósaival egy véleményen vannak, miszerint a zene hozzájárulhat a gyermek személyiségének harmonikus fejlődéséhez. A görög filozófus, Arisztotelész is úgy gondolta, hogy a passzív zenehallgatás nem elegendő a teljes megtisztuláshoz: ennek elérése érdekében rá kell venni az ifjakat az önálló muzsikálásra, meg kell tanítani őket hangszeren játszani. Arra is felhívta a kor szülőinek és tanítóinak figyelmét, hogy a gyermekeknek szükségük van egy bizonyos fokú zenei műveltségre.

Miért fontos a hangszer a gyermek számára?

- Az aktív zenélés vonzóbbá teszi a zenei nevelés folyamatát.
- A hangszertanulás fejleszti a komplex képességeket, segít az összetett feladatok megoldásának tanulásában. Minden érzékszervünket megdolgoztatja, úgy, hogy közben remekül szórakozunk! Ha nem is szeretnénk zenészt nevelni gyermekünkől, mindenképpen csak jót tehetünk vele, hiszen kisgyermekkorban a zene az egyik legjobb IQ fejlesztő módszer!
- A zene természetes, egészséges módja az egyéniség kifejezésének. Erősíti az értelmi, a szociális, a pszichés és az érzelmi képességeket.
- A fellépéseknek személyiségfejlesztő hatása is van. A diákok magabiztosak lesznek, társaságban fesztelenebbül mozognak, és közönséghez szokott ember lévén bárkivel bátran kommunikálnak.

A hangszeroktatás, mint intenzív zenei nevelés, a következő kiemelt fejlesztő transzferhatásokkal rendelkezik:

- Mozgáskoordináció, térérzékelés
- Kiállás, önbizalom, magabiztosság
- Kommunikációs készség, egymásra figyelés
- Anyanyelvi nevelés
- Agyféltekék összerendezése
- Logikus, matematikai gondolkodás
- Érzelmi intelligencia
- Kreativitás, találékonyság
- Többszólamú figyelem
- Memória fejlesztése

Nietzsche megszívlelendő gondolata: *„Zene nélkül az élet tévedés lenne.”*

Szeressük, és szeretessük meg a gyerekekkel a zene csodálatos világát! Hisszük, hogy általa a gyerekek valóban boldogabbak és elégedettebbek lesznek.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

1. A furulya megszólaltatási készségének fejlesztése
2. Alapvető zenei ismeretek gyakorlati alkalmazása hangszeren
- 3 A tanulók személyiségének fejlesztése aktív zenélés révén
4. A zene és a hangszer iránti pozitív attitűdök fejlesztése

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEK

1.A furulya megszólaltatási készségének fejlesztése

Részletes követelmények <i>Év végére a gyermekek legyenek képesek:</i>	Tanulási tevékenységek <i>A megvalósítás lehetséges mozzanatai</i>
1.1.A furulya helyes megszólaltatására, légzéstechnika helyes alkalmazására	<ul style="list-style-type: none">- „tü” hangzó furulyába mondása minden megszólaltatott hang indításakor, az összes gyakorlatformánál- a levegő megfelelő tartalékolása, a levegővétel helyes időzítése
1.2.Az alaphangok lefogására és azok váltására	<ul style="list-style-type: none">- megnevezett hangok megszólaltatása- adott hangok lefogása betűkotta és ritmuskép alapján- hangok lefogása kézjeles szolmizálás alapján- hangok lefogása az énekeknek megfelelően
1.3.A Curriculum által előírt dalkészletből kiválasztott dalok megszólaltatására	<ul style="list-style-type: none">- énekek közös és egyéni megszólaltatása <p>„Találd ki”:- egy gyerek tetszés szerint előad egy tanult dalt, a többiek igyekeznek, felismerni a dallam alapján</p> <p>„Dagadó furulyázás”:- egy gyerek elkezd játszani egy dalt, a többiek fokozatosan bekapcsolódnak a tanító jelére, míg mindenki együtt zenél;</p>

2. Alapvető zenei ismeretek gyakorlati alkalmazása hangszeren

Részletes követelmények <i>Év végére a gyermekek legyenek képesek:</i>	Tanulási tevékenységek <i>A megvalósítás lehetséges mozzanatai</i>
2.1. Az eljátszandó gyakorlatok, énekek kottájának követésére zenélés közben	<ul style="list-style-type: none"> - csak a kotta követése a tanító éneke, szolmizációja, vagy furulyázása alapján - kotta követése párhuzamosan énekkel, vagy szolmizációval, furulyázással
2.2. A furulyán megtanulandó dalok éneklésére, szolmizálására és a hangszeren való eljátszására	<ul style="list-style-type: none"> - éneklési, szolmizációs és furulyázási gyakorlatok - <u>Néma kézjel</u>: a tanító rövid dallamot mutat kézjelezve (a kéz lüktetése adja a hangértékeket), egy gyerek megpróbálja visszajátszani.
2.3. Egymás követésére a közös zenélések során	<ul style="list-style-type: none"> - minden frontális, közös gyakorlat - <u>„Add tovább”</u>: adott éneket a sorok a alapján részekre osztjuk, egy gyerek elkezdi a dallamot, a szomszédja folytatja, míg az ének végigmegy az egész osztályon. - <u>„Zenekar”</u>: egy tetszés szerint választott dalt több gyerek ad elő közösen, a „zenészek” furulyázhatnak, szolmizálhatnak vagy szöveggel énekelhetnek választás szerint.

3.A tanulók személyiségének fejlesztése aktív zenélés révén

Részletes követelmények <i>Év végére a gyermekek legyenek képesek:</i>	Tanulási tevékenységek <i>A megvalósítás lehetséges mozzanatai</i>
3.1. Céltudatos, rendszeres gyakorlásra, pontos hangszerjátékra	a tevékenységek rendszeres megtartása, a munka rendszeres ellenőrzése, javítása
3.2. A kéz és az ujjak megfelelően automatizálódott használatára	<ul style="list-style-type: none"> - ujjgyakorlatok rendszeres végzése - A gyakorlatformák, énekek többszöri, óráról órára történő ismétlése
3.3. Magabiztos, egymásra odafigyelő hangszerjátékra	<ul style="list-style-type: none"> - Az egyéni foglalkozások során az énektanulás olyan szintű felbontása, hogy a megtanulhatóság, a sikeres munka minden gyerek személyiségének megfelelően legyen biztosítva

4.A zene és a hangszer iránti pozitív attitűdök fejlesztése

Részletes követelmények <i>Év végére a gyermekek legyenek képesek:</i>	Tanulási tevékenységek <i>A megvalósítás lehetséges mozzanatai</i>
Pozitív attitűd kinyilvánítására a zenélés, szereplések iránt	<ul style="list-style-type: none"> - vidám játékos hangulat biztosítása a tevékenységek során, odafigyelve a gyerekek tűrőképességére - a szereplések jutalmazása jó minősítésekkel, egyéb apró ajándékokkal

ÉVI KALENDARISZTIKUS TERV

- heti 1 óra -

I.FÉLÉV

<i>Sor- szám</i>	<i>Tanítási egységek</i>	<i>Tartalom, dallamok</i>	<i>Fejlesztési követelmények</i>	<i>Óraszám, hét</i>
1.	Ismerkedjünk a furulyával	Megfogás, megfújás, A lá hang	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3	2 I-II.
2.	Szó, lá	A szó hang Süss fel, nap	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	1 III.
3.	Szó, mi	A mi hang Csigabiga Zsipp-zsupp Szólj síp, szólj	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	3 IV-VI.
3.	Szó, mi, lá	Márton apó Fehér liliomszál Gyertek,lányok	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	3 VII-IX.
5.	Szó, mi, alsó dó	Az alsó dó hang Hinta, palinta Éliás, Tóbiás Aki nem lép	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	3 X-XII.
6.	Lá, szó, mi, re, dó	A re hang Suttog a fenyves Télapó itt van	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	3 XIII- XV.
7.	Félévi ismétlés	A tanult dalok		2 XVI-XVII.

II. FÉLÉV

<i>Sor- szám</i>	<i>Tanítási egységek</i>	<i>Tartalom, dallamok</i>	<i>Fejlesztési követelmények</i>	<i>Óraszám, hét</i>
1.	Gyakorlatok	Jön egy varjú Hinta leng Egy kis malac	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	3 I-III.
2.	Alsó dó-lá	A fá hang Hová mégy te Ég a gyertya ég Kis kece lányom A part alatt	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	4 IV-VII.
3.	Egy oktáv (alsó dó-felső dó)	A felső dó hang Hol jártál, báránkám A ti hang Orgona ága	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	2 VIII-IX.
4.	Alsó dó-felső re	A felső re hang Szár az tónak Virágéknál		2 X-XI.
5.	„Tudok furulyázni!”	Láttál-e már valaha Sárga csikó Ugyan, édes komámasszony Kolozsváros	1.1, 1.2, 2.1, 2.2,2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	4 XII-XV.
6.	Év végi ismétlés			2 XVI-XVII.

TELJESÍTMÉNYSZINTEK LEÍRÁSA, ÉRTÉKELÉS

Értékelési módok:

- csoportos tevékenységek szóbeli értékelésével;
- egyéni munka szóbeli kiértékelése által;
- szereplések, fellépések;

TELJESÍTMÉNYSZINTEK LEÍRÁSA

Alapszint	Középszint	Felsőszint
<p>Tudatosan, meggondolva tudja lefogni és váltani a tanult alaphangokat, az alsó dó nem mindig szól tisztán</p> <p>Le tudja játszani a re-lá hangterjedelmű dalokat</p> <p>Előadasmódjára a lassú tempó jellemző, a kottát, vagy a társak hangszerjátékát nehezen követi.</p> <p>Részt vesz a hangszeres tevékenységeken.</p>	<p>Tudatosan fogja le és tudja váltani az összes hangot</p> <p>Le tudja játszani az alsó dó - felső dó hangterjedelmű dalokat.</p> <p>Előadasmódjára a megfelelő tempó jellemző, képes a kotta , vagy társak hangszerjátékának követésére.</p> <p>Jókedvvel, saját akaratából vesz részt a hangszeres tevékenységeken.</p>	<p>Reflexszerűen fogja le és tudja váltani az összes hangot</p> <p>Le tudja játszani az alsó dó - felső re hangterjedelmű dalokat</p> <p>Előadasmódjára a megfelelő tempó jellemző, könnyedén képes a kotta , vagy társak hangszerjátékának követésére.</p> <p>Jókedvvel, saját akaratából vesz részt a hangszeres tevékenységeken, és társait is motiválja.</p>

Néhány módszertani javaslat:

Minden órán figyeljünk a következőkre:

- *Helyes testtartás:* egyenes derék, a furulya 45 fokos szöget zár a testtel;
- *Megfogás:* laza kéz, a lyukakat nem ujjheggyel (hogy a köröm érje a furulyát), hanem az ujjbegyek lapjával kell eltakarni;
- *Légzés:* levegővétel orron át a mellkas alsó részébe a „hasba”, kiengedés lassan és egyenletesen (ajánlatos megbeszélni az énekeknél, hogy hol kell levegőt venni);
- *Megszólaltatás:* minden hangindításnál „tü” hangzót mondunk, fűjünk a hangszerbe;
- *Ujjmozgatás:* az ujjbegyek felemeléskor ne távolodjanak el nagyon a hangszertől;

Egy ének megtanulásának mozzanatai:

- *ismert dal bemutatása, közös éneklése;*
- *a dal bemutatása furulyán;*
- *a dal szolmizálásának bemutatása;*
- *a dalban szereplő hangok lefogásának megfigyelése;*
- *az ének dallamsorokra való bontása;*
- *a dallamsorok eljátszása megfújás nélkül, majd megfújással;*
- *a teljes ének eljátszása;*
- *közös és egyéni gyakorlás;*

Könyvészet:

Dr. Szenik Ilona – Halmos Katalin: Ének-zene, tanterv a I-IV osztály számára, Kolozsvár 2004

Filip Ignác: Furulyaiskola, Kolozsvár 2002

Petres Csaba: Bockflöte ABC, Tipopress Orizont

Béres János: Furulyaiskola, Editio Muzica Budapest, 1974

Daloskönyv, válogatta Halmos Katalin, Ábel Kiadó, Kolozsvár 2002

Molnár Margit-Papp Enikő: Népdalkedvelők zenekönyve, Kreatív, 2007

Hegedül a kiegér, Timkóné Sebestyén Izabella gyűjtése, Nyíregyháza, 2002

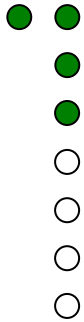
Furulyakör

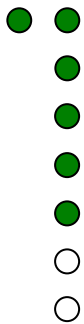
Választható tantárgy, 1 év – kezdő szint

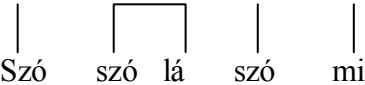
I. félév

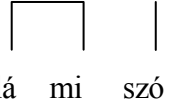
Részletes terv, tanítási egységek

<i>Tartalmi felbontás</i>	<i>F.k.</i>	<i>Tanulási tevékenységek</i>	<i>Források</i>	<i>Értékelés</i>
<p><i>I-II. hét.</i> <i>A lá hang</i></p> <p>● ● ● ○ ○ ○ ○ ○</p>	<p>Rendre nevelés A helyes testtartás, munkakörülmények kialakítása</p> <p>A hangszer megszólaltatásának módja különböző ritmusban</p> <p>A lá hang lefogása</p> <p>A negyed és nyolcad értékek betartása</p>	<p>- a hangszerek kiosztása, számbavétele; - a pad és a székek távolságának beállítása úgy, hogy ne akadályozza semmi a hangszer helyes tartását: 45 fokos szögben; - a furulyát úgy szólaltatjuk meg, hogy tü-tü szótagokat mondunk bele, megfelelő hangerővel; - a megfelelő lyukak befogása: a hátsó lyukat a bal hüvelykujjunkkal, a felső kettőt bal kezünk mutató és középső ujjával; - tá értékű lá hangok:</p> <p style="text-align: center;"> lá lá lá lá tü tü tü tü</p> <p>- ti értékű lá hangok:</p> <p style="text-align: center;">┌ ┐ ┌ ┐ lá lá lá lá tü tü tü tü</p> <p>otthoni próbálgatásra:</p> <p style="text-align: center;">┌ ┌ lá lá lá lá lá lá</p>	<p>Megfigyelés Gyakorlás Bemutató Egyéni és közös próbálgatás</p> <p>Bemutató Egyéni és közös próbálgatás</p> <p>Gyakorlás Önálló munka</p>	<p>- azon gyerekek figyelmeztetése, akik hajlamosak könyökölve furulyázni</p> <p>- a „sípoltatók” kijavítása</p> <p>- egyéni</p> <p>- frontális</p>

<p>III. hét</p> <p>A szó hang</p> 	<p>A szó hang lefogása</p> <p>A szó és lá hangok váltása</p> <p>Süss fel, nap...</p>	<p><u>Ismétlés:</u> a hangszer megfogása, a lá hang megszólaltatása tá-tá és ti-ti ritmusban</p> <p>- a furulyán a bal kezünkkel lefogjuk a hátsó és az első három lyukat;</p> <p>1. gyakorlat:</p> <p> </p> <p>szó szó szó szó</p> <p>2. gyakorlat</p> <p> </p> <p>szó lá szó lá</p> <p>3 gyakorlat:</p> <p>┌──┐ ┌──┐ ┌──┐ ┌──┐</p> <p>szó szó á lá szó szó lá lá</p> <p>- éneklés szöveggel; - szolmizálás kézzel; - szolmizálás és a hangok lefogása a furulyán (megfújás nélkül); - a dal megszólaltatása a furulyán szerkezeti egységenként (kétütemenként); - a dal eljátszása egységében; - egyéni gyakorlás tanítói segítséggel, ezalatt a többiek rajzos tevékenységet folytatnak;</p>	<p>Bemutatás</p> <p>Gyakorlás</p> <p>Bemutatás</p> <p>Gyakorlás</p> <p>Önálló munka</p>	<p>- egyéni</p> <p>- a tartás és megfújás rendszeres javítása</p> <p>- frontális</p> <p>- frontális</p> <p>- egyéni</p>
---	--	--	---	---

<p>IV. hét</p> <p>A mi hang</p> 	<p>A mi hang lefogása</p> <p>A szó-mi hangok váltása</p> <p><i>Csiga-biga gyere ki...</i></p> <p>- helyes levegővétel gyakorlása</p>	<p><u>Ismétlés:</u> a hangszer megfogása, a lá és szó hangok megszólaltatása a tanult ritmusokban Süss fel, nap...</p> <p>- a bal kezünkkel a szó hangot fogjuk le és mellé a jobb kezünkkel a két következő lyukat fogjuk le; 1. gyakorlat:</p> <p style="text-align: center;"> szó mi szó mi</p> <p>2. gyakorlat:</p> <p style="text-align: center;">┌───┐ ┌───┐ ┌───┐ ┌───┐ szó szó mi mi szó szó mi mi</p> <p>- éneklés szöveggel; - szolmizálás kézzel; - szolmizálás és a hangok lefogása a furulyán (megfújás nélkül); - a dal megszólaltatása a furulyán szerkezeti egységeként (kétütemenként); - a dal eljátszása egységében; - a tanult énekek ismétlése;</p> <p>otthoni próbálgatásra:</p> <p style="text-align: center;"> szó lá szó mi</p> <p>- a tanult énekek ismétlése, a levegővétel időpontjának meghatározása;</p>	<p>Gyakorlás</p> <p>Megfigyelés</p> <p>Gyakorlás</p> <p>Megfigyelés</p> <p>Gyakorlás</p> <p>Önálló munka</p> <p>Gyakorlás</p>	<p>- frontális</p> <p>- egyéni</p> <p>- a tartás és megfújás rendszeres javítása</p> <p>- frontális</p>
---	--	--	---	---

<p>V-VI. hét</p> <p>Gyakorlatok</p>	<p>A lá-szó-mi hangok váltása</p> <p>A tanult hangok váltakozó sorrendű lefogásának gyakorlása,</p> <p>Kotta követésének gyakorlása <i>Zsipp, zsupp...</i></p> <p>Lá-mi- szó dallamfordulat előkészítése</p>	<p>- az otthoni feladat ellenőrzése, javítása;</p> <p><u>Játék:</u> megnevezett hangok lefogása megfújás nélkül, majd megfújással Pl. lá-szó-mi-szó-mi-lá-szó-lá-...</p> <p>1. gyakorlat: szó szó lá szó szó mi</p> <p>2. gyakorlat: szó lá szó szó mi szó</p> <p>- éneklés és kotta követése; - szolmizálás és kotta követése; - szolmizálás és a hangok lefogása megfújás nélkül, kotta követése; - a dal eljátszása;</p> <p>Gyertek lányok ligetre...- szöveges éneklés (furulyázása csak a következő órán)</p> <p>Otthoni próbálgatásra: Szó szó lá szó mi</p>	<p>Gyakorlás</p> <p>Megfigyelés</p> <p>Gyakorlás</p> <p>Önálló munka</p>	<p>- a hibásan használt lefogások javítása</p> <p>- frontális</p> <p>- egyéni</p> <p>- frontális</p> <p>- egyéni</p>
-------------------------------------	--	--	--	--

<p><i>VII.hét</i></p> <p><i>Gyakorlatok</i> <i>Szó-lá-szó-mi</i> <i>dallam- fordulat</i></p>	<p><i>Márton apó...</i></p>	<p><u>Ismétlés:</u> a tanult hangok lefogása és megszólaltatása</p> <p>- a tanult énekek eljátszása;</p> <p><u>Játék:</u> megnevezett hangok lefogása megfújás nélkül Pl. lá-szó-mi-szó-mi-lá-szó-lá-...</p> <p>gyakorlat:</p> <p style="text-align: center;"> </p> <p>- éneklés szöveggel, szolmizálás, a hangok lefogása a furulyán megfújás nélkül és megfújással;</p>	<p>Gyakorlás</p>	<p>- szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása</p>
<p><i>VIII-IX. hét</i></p> <p><i>Gyakorlatok</i> <i>Lá-mi-szó dallam-</i> <i>fordulat</i></p>	<p>A tanult hangok lefogása, váltásának gyakorlása, automatizálása</p> <p>Eddig nem használt hangváltás megismerése</p> <p><i>Gyertek lányok ligetre...</i></p>	<p><u>Ismétlés:</u> a tanult hangok lefogása és megszólaltatása</p> <p>- a tanult énekek eljátszása;</p> <p>- csoportos tevékenység: a tanulók egy része szöveggel énekel, a többi furulyázza az éneket, majd szerepcsere (ezt lehet egyéni felállításban is);</p> <p>gyakorlat:</p> <p style="text-align: center;"> </p> <p>- éneklés szöveggel, szolmizálás, a hangok lefogása a furulyán megfújás nélkül és megfújással;</p> <p><u>Ujjgyakorlat:</u> a jobb kezünkkel a lyukakat egyenként fogjuk le a hangok megnevezése nélkül, a</p>	<p>Egyéni és frontális gyakorlás</p> <p>Szemléltetés Megfigyelés Gyakorlás</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása</p>

	<p>A lá, szó mi hangok váltása</p> <p><i>Fehér liliomszál...</i></p>	<p>szó hangból kiindulva (szó-fá-mi-re-dó dallamot játszva) - ezt otthon is rendszeresen gyakorolhatják az elkövetkezendő időszakban</p> <p><u>Ismétlés:</u> a tanult hangok lefogása és megszólaltatása</p> <p><u>Játék:</u> mindenki folyamatosan megszólaltat egy általam megnevezett tanult hangot, többször is levegőt véve, mikor mindenkinek tisztán szól, egy másik hangra váltunk</p> <p>- éneklés szöveggel, szolmizálás, a hangok lefogása a furulyán megfújás nélkül és megfújással;</p> <p>- a tanult énekek egyéni eljátszása;</p> <p>Gyakorlatok: - szó-fá-mi-re-dó-re-mi-fá-szó... hangok folyamatos lejátszása megnevezés nélkül (nagyon lassú tempóval kezdve, fokozatosan gyorsulva);</p>	<p>Egyéni bemutatás</p>	<p>Egyelőre nem baj, ha nem szólal meg tisztán a re, dó hang, ha valakinek mégis sikerül, dicséretet érdemel, ez a többit motiválja</p> <p>Egyéni, írásbeli („vigyori” vagy „szomori”)</p>
<p>● ● X-XIII. hét</p> <p>● Az alsó dó</p> <p>● <i>Hinta-palinta...</i></p> <p>●</p> <p>● Az alsó dó</p> <p>●</p> <p>●</p>	<p>Az alsó dó hang megszólaltatása</p> <p><i>Hinta-palinta...</i></p> <p>A szó mi, dó hangok megszólaltatása,</p>	<p>- az alsó dó hang lefogása;</p> <p>- szó- dó hangok váltása;</p> <p>- éneklés szöveggel, szolmizálás, a hangok lefogása a furulyán megfújás nélkül és megfújással;</p> <p>- mindenki folyamatosan megszólaltat egy általam megnevezett tanult hangot, többször is levegőt véve, mikor mindenkinek tisztán szól, egy másik hangra</p>	<p>Egyéni bemutatás</p> <p>Frontális és egyéni gyakorlás</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres</p>

<p><i>Gyakorlatok</i> <i>Szó-mi-dó dallam-</i> <i>fordulatok</i></p>	váltása	váltunk;	Egyéni és frontális gyakorlás	javítása
	Kottakövetés a fenti hangokkal	<p><u>Ujjgyakorlat:</u> „Fogd le a dó hangot a furulyán, majd a jobb kezed ujjait egyenként emeld fel és tedd vissza.”</p> <p>- a „Hinta-palinta...” eljátszása</p>		
	<i>Éliás Tóbiás...</i>	- adott ritmuskép alapján a megnevezett hangok lejátszása; - éneklés szöveggel, szolmizálás, a hangok lefogása a furulyán megfújás nélkül és megfújással;	Egyéni gyakorlás	
	Dallammemória fejlesztése	- egy gyerek tetszés szerint előad egy tanult dalt, a többiek igyekeznek, felismerni a dallam alapján;		
	Közös zenélési készség fejlesztése	- egy gyerek elkezd játszani egy dalt, a többiek fokozatosan bekapcsolódnak a tanító jelére, míg mindenki együtt zenél;		
Kottaolvasási készség fejlesztése	- adott ritmuskép alapján szó, mi, dó hangok lejátszása több változatban;	Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása		
<i>Aki nem lép egyszerre...</i>	- az ének tanulása a már megszokott algoritmusban;			

<p><i>XIV-XV. hét</i> <i>A re hang</i></p> <p>● ● ● ● ● ● ● ○</p>	<p>A hang lefogása és váltása más hangokkal</p> <p><i>Suttog a fenyves...</i></p> <p><i>Télapó itt van...</i></p>	<p><u>Ismétlés:</u> a tanult énekek előadása</p> <ul style="list-style-type: none"> - szó, mi, re, dó hangok váltása tá ritmusban; - mi, re, dó hangok váltása, adott dallamkép alapján; - az ének megtanulása a már megszokott algoritmusban; <p><u>Játék:</u> az ének egyik sorát előadja egy gyerek, a következő sort egy szomszédja folytatja, így halad végig a dallam az egész osztályon többszöri ismétléssel</p> <ul style="list-style-type: none"> - az ének tanulása, az eddig megadott lépésekből ki is lehet hagyni, ha a gyerekek felkészültsége megengedi; 	<p>Egyéni és frontális gyakorlás</p> <p>Bemutató</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása</p>
<p><i>XVI-XVII. hét</i> <i>Ismétlés</i></p>	<p>A tanult hangok és a hozzá kapcsolódó énekek lejátszása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - az eddig végzett gyakorlatok tetszés szerinti alkalmazása, az énekek ismétlése változatos formában; 		<p>Írásbeli értékelés</p>

II. félév

<i>Tartalmi felbontás</i>	<i>F.k.</i>	<i>Tanulási tevékenységek</i>	<i>Források</i>	<i>Értékelés</i>
<p><i>I-III. hét</i> <i>Gyakorlatok</i></p>	<p>A tanult hangok lefogása és váltása</p> <p>Kottaolvasási készség fejlesztése kézzelről</p> <p><i>Jön egy varjú...</i></p> <p>Dallamérzék fejlesztése</p> <p>Közös zenélési készség fejlesztése</p> <p><i>Hinta leng a téren...</i></p> <p>Kottaolvasási készség fejlesztése kézzelről</p>	<p>- mindenki folyamatosan megszólaltat egy általam megnevezett tanult hangot, többször is levegőt véve, mikor mindenkinek tisztán szól, egy másik hangra váltunk; <u>Ismétlés:</u> a tanult énekek előadása tetszés szerint</p> <p><u>Néma kézjel:</u> a tanító rövid dallamot mutat kézjelezve (a kéz lüktetése adja a hangértékeket), egy gyerek megpróbálja visszajátszani. - az ének furulyázásának megtanulása</p> <p><u>Játék:</u> egy gyerek társainak hátat fordítva a furulyán két tanult hangot szólaltat meg, az elsőt megnevezi, a másodikat a többiek kell kitalálják .</p> <p><u>„Zenekar”:</u> egy tetszés szerint választott dalt több gyerek ad elő közösen, a „zenészek” furulyázhatnak, szolmizálhatnak vagy szöveggel énekelhetnek választás szerint. - az ének tanulása; az eddig megadott lépésekből ki is lehet hagyni, ha a gyerekek felkészültsége megengedi;</p> <p><u>Néma kézjel:</u> a tanító rövid dallamot mutat kézjelezve (a kéz lüktetése adja a hangértékeket), egy gyerek megpróbálja visszajátszani.</p>	<p>Frontális gyakorlás</p> <p>Egyéni, majd frontális gyakorlás</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása: tartás, megfújás, levegővétel</p>

	<i>Egy kis malac...</i>	<p>- az ének furulyázásának megtanulása</p> <p>„Add tovább”: a fenti éneket a sorok alapján három részre osztjuk, egy gyerek elkezdi a dallamot, a szomszédja folytatja, míg az ének végigmegy az egész osztályon.</p>		
<p><i>IV-VII. hét</i> <i>A fá (F)hang:</i></p> <p>● ● ● ● ○ ○ ○</p> <p><i>Gyakorlatok</i></p>	<p>A hang lefogása és váltása más hangokkal</p> <p><i>Hová mégy te...</i></p> <p>Furulyázási készség fejlesztése szolmizáció alapján</p>	<p>-szó, fá, mi hangok váltása folyamatosan tá ritmusban; -szó, fá, mi, re, dó hangok váltása adott ritmuskép alapján;</p> <p><u>Játék</u>: az előző gyakorlatokat megismételjük, lassan indítva, majd fokozatosan gyorsítva a tempót.</p> <p>Ha van a csoportban ügyesebb gyerek, aki már bizonyított, akkor rá is lehet bízni, hogy elsőre ő próbálja meg az éneket, vagy legalább annak a könnyebbik, első dallamrészét. Utána közösen próbáljuk az ének megtanulását.</p> <p><u>Játék</u>: az éneket kérdés- felelet részekre osztjuk és „párbeszédet” folytathat két gyerek, vagy két csoport, esetleg a tanító az osztállyal.</p> <p>- a tanító rövid dallamot szolmizál kézjelezve (a kéz lüktetése adja a hangértékeket), egy gyerek megpróbálja visszajátszani, majd együtt ismétlik;</p>	Frontális gyakorlás	Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása: tartás, megfújás, levegővétel

	Dallamérzék fejlesztése	<u>Játék</u> : egy gyerek társainak hátat fordítva a furulyán két tanult hangot szólaltat meg, az elsőt megnevezi, a másodikat a többiek kell kitalálják .	Egyéni és frontális gyakorlatok	Egyéni, írásbeli („vigyori” vagy „szomori”)
	<i>Ég a gyertya...</i>	- az ének megtanulása, a gyerekek egyből megfújással, önállóan próbálkozhatnak;		
	A közös zenélési készség fejlesztése	„Add tovább”: a fenti éneket a szünetek alapján három részre osztjuk, egy gyerek elkezdi a dallamot, a szomszédja folytatja, míg az ének végigmegy az egész osztályon.		
	Dallammemória fejlesztése	- egy gyerek tetszés szerint előad egy tanult dalt, a többiek igyekeznek felismerni a dallam alapján, majd közösen ismételik;		
	<i>Kis kece lányom...</i>	- az ének tanulása a csoportnak megfelelő felbontásban;		
	Kottaolvasási készség fejlesztése	- adott ritmusképhez a tanult hangokból válogatunk, majd megpróbáljuk lejátszani;		
	<i>A part alatt...</i>	- az ének megtanulása, egy szakaszt minden gyerek egyedül is elismétel, míg mindenkire sor kerül;		
	Többszólamú érzék fejlesztése	„Zenekar”: egy tetszés szerint választott dalt több gyerek ad elő közösen, a „zenészek” furulyázhatnak, szolmizálhatnak vagy szöveggel énekelhetnek.		

<p>VII-VIII. hét A felső dó (C2)</p> <p>● ○ ● ○ ○ ○ ○ ○</p> <p>A ti (H) hang</p> <p>● ● ○ ○ ○ ○ ○ ○</p>	<p>A hang lefogása és váltása más hangokkal</p> <p><i>Hol jártál, báránykám...</i></p> <p>A hang lefogása és váltása más hangokkal</p> <p><i>Orgona ága...</i></p> <p>A közös zenélési készség fejlesztése</p>	<p>- felső dó és szó hangokat váltogatunk különböző ritmusban;</p> <p>- két gyakorlatot alakítunk ki, egy kérdést és egy feleletet, majd „párbeszédet” folytatunk;</p> <p>- az ének megtanulása, gyakorlás párbeszédés változatban;</p> <p>- lá, ti, felső dó hangok váltása tá ritmusban; - ti, lá, szó, mi, re hangok váltása adott ritmuskép alapján;</p> <p>- az ének tanulása a csoportnak megfelelő felbontásban;</p> <p>„Zenekar”: egy tetszés szerint választott dalt több gyerek ad elő közösen, a „zenészek” furulyázhatnak, szolmizálhatnak vagy szöveggel énekelhetnek.</p>	<p>Bemutató</p> <p>Egyéni és frontális gyakorlatok</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása: tartás, megfújás, levegővétel</p>
---	--	---	--	--

<p>IX-X.hét A felső re (D2) hang</p> <p>○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○</p>	<p>A hang lefogása és váltása más hangokkal</p> <p>Kottaolvasási készség fejlesztése</p> <p><i>Száraz tónak...</i></p> <p>A közös zenélési készség fejlesztése</p> <p>Az összes tanult hang ismétlése</p> <p>Furulyázási készség fejlesztése szolmizáció alapján</p> <p><i>Virágéknál...</i></p>	<p>- lá, felső dó, felső re hangok váltása tá ritmusban;</p> <p>- lá, ti, felső dó, felső re hangok váltása adott ritmuskép alapján;</p> <p>- az ének tanulása a csoportnak megfelelő felbontásban;</p> <p><u>Add tovább</u>?: a fenti éneket a szünetek alapján három részre osztjuk, egy gyerek elkezd a dallamot, a szomszédja folytatja, míg az ének végigmege az egész osztályon. Az ének többszöri ismétlése közösen, kezdetben lassan, majd fokozatosan gyorsuló tempóban.</p> <p><u>„Emelkedés-ereszkedés”</u>: az alsó dó hangból kiindulva lejátszunk minden tanult hangot, egyenként lépegetve egészen a felső re-ig, majd vissza.</p> <p><u>Néma kézjel</u>: a tanító rövid dallamot mutat kézjelezve (a kéz lüktetése adja a hangértékeket), egy gyerek megpróbálja visszajátszani.</p> <p>- az ének tanulása a csoportnak megfelelő felbontásba;</p>	<p>Bemutató</p> <p>Egyéni és frontális gyakorlatok</p>	<p>Szöbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása: tartás, megfújás, levegővétel</p>
---	--	--	--	--

<p><i>XI-XV. hét</i> „Tudok furulyázni!”</p>	<p>Az elsajátított készségek magasabb szintre emelése</p> <p><i>Láttál-e már valaha... Sárga csikó... Ugyan, édes komámasszony... Kolozsváros...</i></p> <p>és más ismert dalok</p>	<p>- az eddig tanult gyakorlatformák változatos alkalmazása a csoport igényei szerint minél játékosabban; ha lehet, a tanító valamilyen kísérőhangszert is használhat (gitár, zongora, brácsa stb...)</p> <p>Lehet próbálni az énektanulást csak a hangjegyes kotta alapján. Akinek ez nehézséget jelent, a hangjegyek alá odairhatja a betűkottát.</p> <p>Új énekeket lehet tanulni hallás után is. Fontos, hogy a tanító előre határozza meg a kezdőhangot a félhangtávolságokból adódható nehézségek miatt.</p>	<p>Bemutató</p> <p>Egyéni és frontális gyakorlatok</p>	<p>Szóbeli értékelés, a hibák rendszeres javítása: tartás, megfújás, levegővétel</p>
<p><i>XVI-XVII. hét</i> <i>Év végi ismétlés</i></p>		<p>Az évzáró iskolai műsorban a furulyások is bemutathatnak 2-3 kiválasztott dallamot a tanultakból. Erre lehet készülni az utolsó órákon.</p>		<p>Szereplés</p>

Miklós Attila

Fújja furulyáját...

Furulyaiskola

Munkafüzet kisiskolások számára

Mintaoldalak

2009

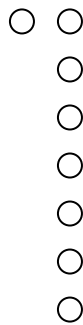
1. Lecke: **Ismerkedés a furulyával**

A lá (A) hang

A lyukak a hangszeren:

A hátsó lyukat
a bal
hüvelykujjaddal
fogod le

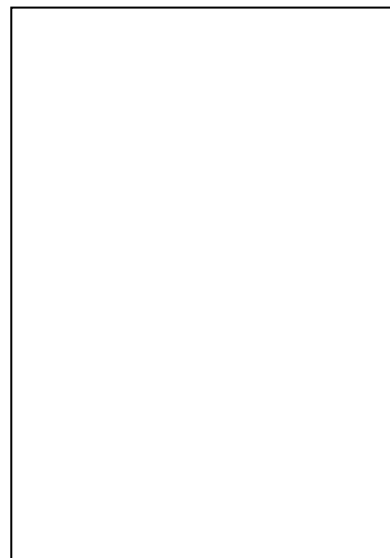
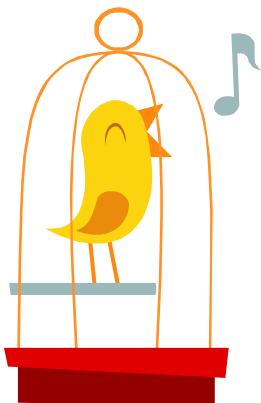

Az első
lyukakból a
felső hármat
a bal, az alsó
négyet a
jobb
kezeddel
fogod le

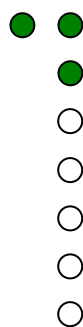
Megfogás: mintha almát tartanánk kezünkben

Tartás: 45 fokos szögben

Rajzolj egy furulyát:

A lá (A) hang:
(lefogás a bal kezünkkel)

1. gyakorlat:

lá tü lá tü lá tü lá tü

2. gyakorlat:

lá tü lá tü lá tü lá tü

3. gyakorlat:

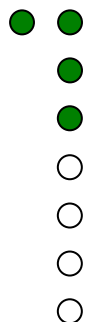

lá tü lá tü lá tü lá tü

2. Lecke: **Süss fel, nap...**
A szó (G) hang

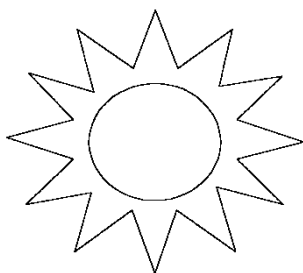

A **szó (G)** hang:

1. gyakorlat:

2. gyakorlat:

Süss fel, nap

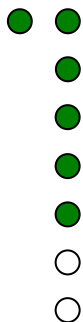
Megjegyzés: az énekek szövege a 28-37 oldalakon találhatóak.

Írd le a hangok nevét:

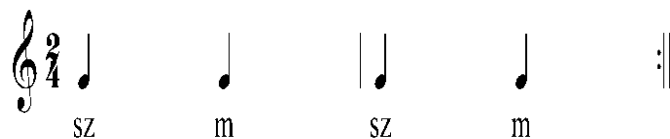
☒	☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒	☒
☒	☐	☒	☐	☐	☒
☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2.....	3.....	4.....	5.....	6.....

3. Lecke: **Csiga-biga...**
A mi (E) hang

A mi (E) hang:

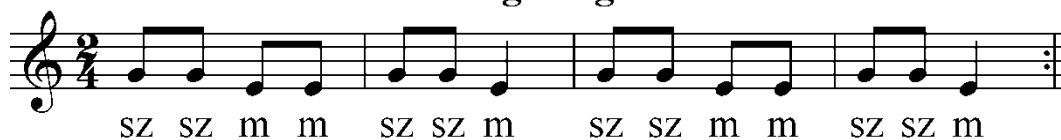
1. gyakorlat:

2. gyakorlat:

Csiga-biga

Írj **szó**, **mi** hangokat a ritmuskép alá tetszésed szerint, majd játszd el!

